

Η ελληνική πολιτική για την κλιματική αλλαγή

Το «συγχωροχάρτι» της κυβέρνησης σε 152 ενεργοβόρες μονάδες

ΔΩΡΕΑΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΡΥΠΩΝ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ CO ₂ (σε τόνους)
Ηλεκτροπαραγωγή	230.117.824
Λοιπές καύσεις	7.096.575
Διυλιστήρια	20.483.355
Φρύξη	4.048.345
Σίδηρος-χάλυβας	2.828.620
Τσιμέντα	53.863.840
Ασβέστης	4.633.535
Γυαλί	285.585
Κεραμικά	4.570.885
Χαρτί	936.900
ΣΥΝΟΛΟ	328.865.464

...και οι συνέπειες

• Αύξηση κατανάλωσης ενέργειας κατά 2,7% το χρόνο

• Κάθε Έλληνας «παράγει» 12,4 τόνους αερίων του θερμοκηπίου το χρόνο, 12% πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο

• Η Ελλάδα έχει τη μεγαλύτερη εξάρτηση από το πετρέλαιο στην Ευρώπη των «25», λόγω χαμηλής διείσδυσης των ανανεώσιμων πηγών

Συγχωροχάρτι σε ΔΕΗ και άλλους 151 βρωμιάρηδες

Της ΧΑΡΑΣ ΤΖΑΝΑΒΑΡΑ

Η ΔΕΗ, που με τρεις μεγάλες μονάδες της φιγουράρει στον κατάλογο των 10 πιο ρυπογόνων επιχειρήσεων της Ε.Ε., θα μπορεί να συνεχίσει να επιβαρύνει το περιβάλλον. Μάλιστα σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου των 45 εκατ. τόνων διοξειδίου του άνθρακα, που της αναλογεί ως το 2012 μέσω της κατανομής δικαιωμάτων ρύπων, ξεφεύγει με τον... «παρά» της. Ηδη για τις υπερβάσεις της περιόδου 2006-7 κατέβαλε περίπου 80 εκατ. ευρώ στο χρηματιστήριο ρύπων, ενώ εκτιμάται ότι η επιβάρυνση, που άλλωστε μετακυλίστηκε στους καταναλωτές, είναι πιο συμφέρουσα σε σχέση με το κόστος των επενδύσεων σε «καθαρές» μονάδες παραγωγής ρεύματος.

Η συγκεκριμένη επιχείρηση έχει τη μερίδα του λέοντος στο δεύτερο εθνικό πρόγραμμα κατανομής δικαιωμάτων ρύπων για την περίοδο 2008-12 που ανακοίνωσε χθες το υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ και αφορά τις 152 ενεργοβόρες μονάδες της χώρας σε δέκα παραγωγικούς τομείς. Στην πενταετία αυτή η χώρα μας έχει δικαίωμα να παράξει 345,6 εκατ. τόνους διοξειδίου του άνθρακα και η κατανομή στις επιχειρήσεις, που υπόκεινται σε έλεγχο, έγινε με μαθηματικό τύπο, ενώ παρέμεινε ως αποθήκη το 4,8% των δικαιωμάτων.

Είχε προηγηθεί έντονο παρασκήνιο στις Βρυξέλλες, καθώς το πρώτο σχέδιο επιστράφηκε στα τέλη του 2006 για να γίνουν περικοπές λόγω και της νέας απόφασης της Κομισιόν για μείω-

ση των εκπομπών κατά 20% έως το 2020. Ετσι η χώρα μας υποχρεώθηκε να περιορίσει τα δικαιώματα κατά 2,95% σε σχέση με το 2005. Είναι το θέμα που προκάλεσε την πρόσφατη κόντρα ανάμεσα στον Έλληνα επίτροπο Περιβάλλοντος Σταύρο Δήμα και τον υπουργό ΠΕΧΩΔΕ, καθώς ο Γ. Σουφλιάς επιμένει ότι η μείωση είναι 16,6%, θεωρώντας όμως ως έτος βάσης το 1990.

Τα στοιχεία

Η «Ε» ζήτησε από το υπουργείο στοιχεία για την πορεία του πρώτου σχεδίου κατανομής των δικαιωμάτων για την περίοδο 2005-7, αλλά μας ενημέρωσαν ότι τώρα συντάσσονται οι εκθέσεις. Μας διαβεβαίωσαν επίσης ότι προχωρά η δημιουργία του μηχανισμού παρακολούθησης, καθώς η χώρα μας εγκλείεται το επόμενο διάστημα από την Επιτροπή Συμμόρφωσης του ΟΗΕ που ελέγχει την τήρηση του Πρωτοκόλλου του Κιότο.

Με χθεσινή δήλωσή του, ο κ. Σουφλιάς υποστηρίζει ότι με το εθνικό σχέδιο κατανομής των ρύπων και τα μέτρα που εφαρμόζει η Ελλάδα, θα υπερκαλύψει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει ως χώρα στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Ο κ. Δήμας, μιλώντας την Παρασκευή σε εκδήλωση του Ιδρύματος Δημοκρατίας - Κωνσταντίνος Καραμανλής, ανακοίνωσε ότι η Ελλάδα με αύξηση των εκπομπών της 25,4%, έχει υπερβεί από το 2005 τα εθνικά της όρια και αν συνεχίσει με αυτούς τους ρυθμούς, θα φθάσει το 34% το 2012.

Μαύρα σενάρια για Θερμαϊκό και Πηνειό, Αώο

Ξεπερνά τα 22 τετραγωνικά χιλιόμετρα η έκταση που θα βυθιστεί στον Θερμαϊκό Κόλπο από την αναμενόμενη άνοδο της στάθμης της θάλασσας, με βάση το επικιέστερο σενάριο, και τα 46 με το δυσμενέστερο.

Αυτό προκύπτει από τα αποτελέσματα της μελέτης του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου για τις επιπτώσεις στον δυτικό Θερμαϊκό, λόγω της κλιματικής αλλαγής τις προσεχείς δεκαετίες, την οποία παρουσίασε ο Ευστάθιος Δουκάκης, αναπληρωτής καθηγητής της Σχολής Αγρονόμων - Τοπογράφων.

Μιλώντας στη Θεσσαλονίκη, σε ημερίδα με τίτλο «Δράση για το κλίμα», στο πλαίσιο της πανελλαδικής εκστρατείας του δικτύου «Μεσόγειος SOS» ο καθηγητής επισήμανε: «Ο Θερμαϊκός είναι μία από τις τρεις περιοχές "υψηλού κινδύνου" στη Μεσόγειο μαζί με το Δέλτα του Νείλου και τη Βενετία. Σε επιστημονική εργασία μελετήθηκε ακτογραμμή συνολικού μήκους περίπου 100 χιλιομέτρων κάτω από δύο διαφορετικά σενάρια ανόδου της στάθμης, κατά μισό και ένα μέτρο αντίστοιχα.

Στο πρώτο σενάριο, η συνολική έκταση που θα βυθιστεί εκτιμήθηκε στα 22,2 τ.χλμ. και, στην περίπτωση καταστροφής των αντιπλημμυρικών αναχωμάτων στις ακτές, η έκταση θα φτάσει τα 46,3 τ.χλμ.

Στο δεύτερο σενάριο, η έκταση που θα βυθιστεί εκτιμήθηκε στα 37,1 τ.χλμ. και, στην περίπτωση καταστροφής των αντιπλημμυρικών αναχωμάτων, στις ακτές, η έκταση θα φτάσει τα 97,7 τ.χλμ».

Στις προβλέψεις για αλλαγές στις βροχοπτώσεις και την παροχή των ποταμών στην Ευρώπη αναφέρθηκε η Μαρία Μιμίκου, καθηγήτρια της σχολής Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ: «Στο 33% μπορεί να φτάσει συνολικά στην Ελλάδα η μείωση των βροχοπτώσεων (σ.σ. σημασία έχει να σκεφτόμαστε και τις επερχόμενες γενιές). Στη λεκάνη του Πηνειού έως το 2050, η ετήσια βροχόπτωση θα έχει μειωθεί κατά 7% και η χιονόπτωση κατά 30%. Στη λεκάνη του ποταμού Αώου, στην Ηπειρο, η μέση απορροή (επίσης έως το 2050) θα παρουσιάσει μικρή αύξηση μεγέθους 2,5% κατά τους χειμερινούς μήνες και 3%-17% τους υπόλοιπους».

«Ακόμα και βέβαιοι να μην είμαστε ότι το κλίμα αλλάζει, και πάλι θα έπρεπε να πάρουμε μέτρα», τόνισε ο Θεόδωρος Καρακώστας, καθηγητής του τμήματος Γεωλογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ο οποίος, αναφερόμενος στα διάφορα επιστημονικά σενάρια, είπε: «Στην περιοχή της Θεσσαλονίκης, αναμένεται αύξηση της μέσης θερμοκρασίας κατά 6 βαθμούς Κελσίου από το 2071 έως το 2100, αλλά και μείωση των βροχοπτώσεων κατά 20%-30% την ίδια περίοδο».

Την ημερίδα χαιρέτισε ο επίτροπος Περιβάλλοντος Σταύρος Δήμας και ο πρόεδρος του δικτύου «Μεσόγειος SOS», Νίκος Χρυσόγελος.

ΦΙΛΗΣ ΚΑΪΤΑΤΖΗΣ

Συμπαρομαρτούντα της σεισμικής δραστηριότητας

Του δρος ΕΥΘΥΜΗ ΛΕΚΚΑ*

Παράλληλα με την έντονη σεισμική διέγερση των τελευταίων μηνών παρατηρείται και έντονη αντιπαράθεση των επιστημόνων, η οποία εκτιμά πως κάποιες στιγμές αποκλίνει από τη θεμιτή και απαραίτητη διατύπωση διαφορετικών επιστημονικών προσεγγίσεων και απόψεων, στοιχεία απαραίτητα για την πρόοδο κάθε επιστήμης.

Κάθε επιστημονική έρευνα και μελέτη θα πρέπει να είναι ευπρόσδεκτη στην επιστημονική κοινότητα, ανεξάρτητα από τη μεθοδολογία της και τη θεωρία στην οποία αναπτύσσεται. Η επιστημονική τεκμηρίωση είναι αυτή που

την κατοχυρώνει και μόνο με επιστημονική τεκμηρίωση, με την επεξεργασία νέων δεδομένων ή εφαρμογή νέων επιτευγμάτων και μεθοδολογιών μπορεί να διαφοροποιηθεί η επιστημονική γνώση ή να αμφισβητηθεί από κάποια άλλη έρευνα. Τα πανεπιστήμια είναι ελεύθερα και οφείλουν να προάγουν την επιστήμη. Ακόμη κι αν αποκτήσουμε

μια μέθοδο ακριβούς πρόγνωσης των σεισμών (χρόνος, χώρος, χαρακτηριστικά) είναι υποχρέωση των επιστημόνων να τη βελτιώσουν, να την προσαρμόσουν σε νέες συνθήκες και παραμέτρους. Με αυτή τη συνεχή διαδικασία καταδεικνύεται τόσο η εξέλιξη της επιστήμης όσο και οι εφαρμογές της και η χρησιμότητά της για τον άνθρωπο και την κοινωνία ευρύτερα.

Είναι απαράδεκτο, με αυτά τα δεδομένα, να απειλούνται επιστήμονες με εισαγγελείς (έχουν και φόρτο εργασίας οι τελευταίοι) και να απαιτείται, έμμεσα, καθοδήγηση της οποιας επιστημονικής έρευνας. Κάθε επιστήμονας είναι ελεύθερος να διατυπώσει την άποψή του, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί από την έρευνα και την εμπειρία του. Η επιστημονική κοινότητα είναι αυτή που θα αξιολογήσει θα αποδεχθεί ή θα απορρίψει την όποια επιστημονική έρευνα, μέσα από δημοσιεύσεις και όχι οι ανακοινώσεις στα ΜΜΕ.

Τέλος, η πολιτεία οφείλει να συνεργάζεται και να ενισχύει τους επιστήμονες, ανεξάρτητα από πολιτικές ιδεολογίες. Η επιστημονικότητα μιας έρευνας δεν είναι δυνατό να αξιολογηθεί, να εκτιμάται και να καθορίζεται από τους εκάστοτε κυβερνώντες. Όταν αυτό συμβαίνει, αναιρείται ταυτόχρονα και υποβαθμίζεται η ίδια η επιστήμη.

e-mail: elekkas@geol.uoa.gr

* Καθηγητής Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών